

opusdei.org

“Jo no voldria ser capellà” "Memòria ingènua"

Llibre escrit per Alfons Balcells Gorina (1915-2002), publicat per l'editorial La Formiga d'Or.

11/01/2011

Havia assistit, el 25 de juny de 1944, junt amb gairebé tots els que aleshores pertanyíem a l'Opus Dei, que ja érem més de cent, a l'ordenació presbiteral dels tres primers membres de l'“Obra”. Es van fer sacerdots per ajudar en les

tasques pastorals de la institució el fins llavors únic capellà, que era mossèn Josepmaria Escrivà, el fundador. Aquests tres sacerdots foren Álvaro del Portillo, José Luis Múzquiz i José María Hernández de Garnica. Tots tres eren enginyers i es podien guanyar bé la vida. Jo els coneixia prou bé, perquè havien vingut sovint a Barcelona, i m'impressionà molt que ara ho deixessin tot per dedicar-se a fer de capellans. Em va sorprendre no sols per ells, sinó també pel sacrifici que allò comportava per a l'“Obra”, ja que, fins i tot des d'un punt de vista organitzatiu i econòmic, aquells tres eren dels més grans i més ben situats, i la decisió comportava tres ajudes menys per a la caixa comuna. I l'Opus Dei no anava gaire fort d'armilla, la veritat sigui dita. (I la veritat, també, és que l'armilla sempre l'hem tinguda bastant malalta, diguin el que diguin, perquè les proporcions d'aleshores no han

canviat, només han variat els números: a mesura que ha anat creixent l'“Obra”, d'una manera paral·lela s'han anat ordenant més capellans, que normalment no es guanyen per ells mateixos la vida, sinó que els mantenim entre tots, i han anat creixent també les iniciatives que s'han posat en marxa, que com ja he dit, la majoria de vegades són deficitàries). I a més el fundador no volia que habitualment cobressin estipendis.

Els anys 1946 i 1948, vaig assistir també a la segona i la tercera ordenació de capellans de l'Opus Dei. Vaig conèixer en aquestes ocasions els primers estrangers de l'“Obra”, que també van viatjar a Madrid, on es feien les ordenacions: el croat Wladimir Vince, l'italià Francesco Angelicchio, l'anglès Michael Richards o l'irlandès Cormac Burke.

També en aquella època vaig poder veure per primera vegada un dels històrics de l'Opus Dei, José María González Barredo, que feia anys, gairebé des que es va acabar la guerra, que havia marxat als Estats Units, i que era l'únic d'aquells històrics que fins aleshores jo no coneixia. En Barredo va venir a Espanya per prendre part en un curs d'estiu a Molinoviejo, una finca que fèiem servir a Ortigosa del Monte, a la província de Segovia. Uns quants vam sortir a rebre'l a la porta –ja era de nit–, i el vam veure com arribava corrents des de l'estació de tren. Mossèn Escrivà també l'esperava, impacient com tots. Emocionava, veure aquella gent de món, intel·lectuals d'anomenada, fondre's en una abraçada amb qui, sense complexos, consideraven com el seu pare. I és que ho era de debò.

Allà, a Molinoviejo, teníem unes tertúlies esplèndides tots plegats al

mig del camp, al vespre, havent sopat, embolicats amb flassades. Era en aquelles circumstàncies on més destacava l'esperit de família de l'Opus Dei. Mossèn Escrivà feia molta broma i, si inicialment la gent callava esperant que ell parlés, de seguida trencava el gel i demanava que enraonéssim nosaltres: “Que no expliques res?”, deia ara a un, ara a l'altre. Aleshores sortien els acudits i les anècdotes, i de tant en tant ell intervenia, i deia moltes coses sucoses, de vegades molt espirituals, però sense posar-se gens solemne: ho feia amb molta gràcia.

Després d'aquestes primeres ordenacions sacerdotals, de laics als quals jo considerava “molt laics”, em va quedar la inquietud de si algun dia aquell pas em tocaria fer-lo a mi. I jo no em considerava ni preparat ni digne per donar-lo, d'una banda, i de l'altra m'atreia molt el fet de desenvolupar la meva vocació

justament en el terreny professional, com a metge en exercici.

Un cap de setmana de final de l'any 48, en Barto Roig, en Benet Badrinas i jo anàvem en un cotxe pel Maresme amb monsenyor Escrivà, que ens havia vingut a veure a Barcelona –en els seus primers anys a Roma, feia viatges molt freqüents per tot Europa, als països on l'“Obra” havia començat la seva labor, o a d'altres on es preveia anar de seguida. Em penso que no hi havia cap motiu, diguem-ne, transcendental per a aquella excursió. Senzillament, mossèn Escrivà ens havia proposat d'anar fins a la Costa Brava, a donar una volta. Feia aquestes coses per distreure'ns.

Ell estava aleshores força gras, com a conseqüència de la diabetis forta que patia almenys des de feia quatre o cinc anys, i que tenia unes repercussions força notables en el

seu organisme. Se'l veia, però, ben despreocupat de la salut pròpia (no de la dels altres): no comentava mai els seus mals, i sabia desviar amb gràcia les preguntes que a vegades li fèiem sobre la qüestió. De fet, crec que els que no eren metges no advertien altra cosa que l'evident sobrecreix, que si no el coneixien de temps, potser l'atribuïen a un desenvolupament natural.

A l'alçada d'Arenys vam tenir pana. I no sé per què, en aquell moment em va venir al cap aquella preocupació sobre els capellans. Pel que fa a interioritats de cotxes, jo era molt tocat i posat, no en sabia res i hauria fet més nosa que servei. De manera que mentre els altres dos miraven d'arreglar el desperfecte, vaig demanar a mossèn Escrivà si podia parlar amb ell. Ens vam posar a passejar per la carretera.

—Pare, jo no voldria ser capellà...

–I em sembla molt bé. No hi ha cap obligació de fer-se’n.

Li volia explicar amb detalls els meus capficaments, però aquella resposta ràpida seva em va fer veure que se n’havia fet el càrrec perfectament. Sempre era així, directe i pla, clar i català.

Després, em va llevar del tot aquella preocupació, que jo no sabia si calia interpretar-la com a manca de disponibilitat, o com una cosa dolenta. Em parlà de la vocació laïcal, i em va explicar, molt gràficament, que fins i tot els que es prestaven a ordenar-se de preveres – i aquesta era una necessitat que tenia l’Opus Dei, tot i que limitada a un petit percentatge dels membres cèlibes–, tenien fins a l’últim moment, el dia mateix de l’ordenació, la possibilitat de dir: “No m’hi veig amb cor”, i que allò no seria interpretat sinó com a

manifestació legítima de la personal llibertat.

La tranquil·litat que des d'aleshores he tingut, sobre aquest punt, ha estat absoluta. A més, i potser pensant en mi, poc temps després el fundador posaria per escrit en una de les seves cartes fundacionals aquesta mateixa idea, que ja havia expressat de paraula altres vegades: «Tots sabeu bé que ningú a l'Obra no té ni el dret ni el deure de rebre l'ordenació sacerdotal». I afegia, encara amb més claredat, que la crida al sacerdoci «no obliga ningú: deixa sempre amplíssima llibertat». I també: «a l'Obra faran sempre falta també molts laics que siguin sants i doctes. Per això la vostra llibertat roman íntegra fins al mateix moment de rebre l'ordenació, i no em doneu cap disgust si no voleu ordenar-vos». Pràcticament les mateixes paraules, lletra per lletra, que m'havia dit a mi

aquell dia davant la costa d'Arenys de Mar.

Sempre vaig tenir amb el fundador de l'Opus Dei una gran confiança, compatible amb el respecte i l'admiració que sentia per ell. Però cal reconèixer que algun cop vaig ser força inoportú, endut per la meva proverbial ingenuïtat, com una vegada que, davant d'altra gent, li vaig preguntar com anava la labor de l'Opus Dei en un país determinat. I en aquell país, no sols no havia començat l'"Obra" a treballar-hi apostòlicament, sinó que era un lloc del qual provenien freqüents motius de contradicció per mossèn Escrivà, que lògicament el feien patir. I pel que sembla, tothom ho sabia menys jo, que anava del tot peix. S'entén que la seva reacció, mescla de comprensió paternal i de retret vigorós per la meva desorientació, fos un bon miquel, com dient-me: "A veure si baixem de l'hort!"

De vegades ens feia broma, als catalans –molts cops incloent-se ell mateix en el col·lectiu, i fent servir la primera persona del plural–, posant per cas en relació amb la sardana. Deia allò tan conegut que som molt pràctics, els d'aquesta terra, fins i tot quan ballem, perquè fem una rotllana i posem les coses al bell mig, ben a la vista, que no tinguem un disgust, i a més no deixem de fer números mentre dansem.

La següent vegada que vaig veure monsenyor Escrivà, a final de l'any 54 o començament del 55, em va sorprendre molt el seu canvi d'aspecte. Ja no tenia diabetis. Havia perdut un munt de quilos en pocs mesos, recuperant així un pes normal. Em va fer il·lusió saber que s'havia guarit justament el dia de la Mare de Déu de Montserrat d'aquell any 54, d'una manera mèdicament difícil d'explicar. Fou una curació sobtada. Ara bé, continuava igual

que sempre, de bon humor i despreocupat d'ell mateix, com si res no hagués passat ni abans ni després d'aquella data. La seva salut o la seva manca de salut, que a vegades se'm feien evidents, no semblava que li causés capficaments ni joies especials: psicològicament, per dir-ho així, sempre era el mateix. I cal molta disciplina interior, per passar d'aquesta manera tan equilibrada pels alts i baixos mèdics que ell va haver de suportar.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/jo-no-
voldria-ser-capella-memoria-ingenua/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/jo-no-voldria-ser-capella-memoria-ingenua/)
(24/08/2025)